

Изобщо по климатъ-тъ си Европа може да ся раздѣли на юго-западнѣ и сѣверо-источнѣ. *Климатъ-тъ на юго-западнѣ Европѣ е топълъ, морскій; климатъ-тъ на юго-источнѣ — континенталенъ.* Тѣзи разлика произлиза отъ слѣдующи-тѣ причини: 1-о отъ това, чи Европа е изрѣзана съ морета най много на юго-западъ, а на сѣверо-истокъ тя е заградена съ сушъ; 2-о отъ различно положеніе на еднѣ-тѣ часть на Европѣ, относително главни-тѣ вѣтрове; 3-о отъ това, чи задъ Срѣдиземно море лежи горѣща Африка съ Сахарѣ, коя-то е по голѣма отъ половинъ Европѣ. Най важна-та отъ тѣзи причини е посока-та на главни-тѣ европейски вѣтрове — юго-западнѣ и сѣверо-источнѣ. Юго-западнѣ-тѣ вѣтрове, топли и влажни, какъ-то спорѣдъ мѣсто-то, отъ дѣто ся наченватъ (тропически-тѣ страни), тѣй и по свойство-то на пѣть-тъ си (надъ Голфъ-щромъ) распрѣскатъ по Европѣ топлинѣ и влажъ; сѣверо-источни-тѣ, наопаки, студени и сухи, какъ-то спорѣдъ мѣсто-то, отъ дѣто ся наченватъ (полярни-тѣ страни), тѣй и по свойство-то на пѣть-тъ си (ледяни-тѣ тундри на Сѣвернѣ Азіѣ и покритія съ ледъ Сѣвернѣй океанъ), распрѣскатъ по неѣ, по протинѣ посокъ, сухость и студъ. Затова юго-западна Европа е по тоша и по влажна отъ сѣверо-источнѣ.

Европа е богата съ много твърдѣ полезни растенія и животни.*) Между *растенія-та*, кои-то съставятъ главно-то богатство на Европѣ, сѣ забелѣжителни: а) отъ хлѣбни-тѣ — овесъ, ячмѣкъ, рѣжъ, пшеница, майсъ и картофель; б) отъ плодови-тѣ дървета — ябълки, круши, сливи, кестени, миндаль, фиги, гроздіе, маслини, портукали и лимони; в) отъ технически-тѣ — ленъ, конопи, тютюнъ, цвекло, черница, крапъ и марена. Освѣнъ това сѣ ваани много дървета, кои-то даватъ изобилно матеріалъ за сгради и за горѣніе: елха, боръ, липа, дѣбъ, букъ и др. Между животни-тѣ най много важни сѣ домашни-тѣ, кѣто: овци, кози, елени, волон, крави, магарета, коне, свине и пр.

Овесъ-тъ, ячмѣкъ-тъ и картофель-тъ е распрѣснатъ поч-

*) За животни-тѣ и растенія-та си Европѣ длѣжбе не само на природѣ-тѣ си, нѣ и на жители-тѣ си. Жители-тѣ ся стараѣтъ да истрѣбѣжтъ бесполезни-тѣ животни и да размножѣтъ полезни-тѣ. Затова въ Европѣ ся срѣщатъ много таквизи растенія и животни, кои-то по напредъ сѣ живѣяли само въ други-тѣ части на свѣтъ-тъ. Тѣй сѣ превозени въ Европѣ: отъ Азіѣ — пшеница, рѣжъ, оризъ, конопи, памукъ, черничово дърво, праскови, зарзали, портукали, гроздіе; сѣщо — лиляка, горензія, камелія, китайска роза, астра; отъ Африкѣ — Алое; отъ Америѣ — картофель, майсъ, тютюнъ, акація, георгина, кактусъ.